
บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย และขบวนการอาเจห์เสรี

รัฐบาลอินโดนีเซีย (Government of Indonesia: GoI) และขบวนการอาเจห์เสรี (Free Aceh Movement: GAM) ยืนยันพันธกรณีของตนในการแสวงหาแนวทางการแก้ไขความขัดแย้งในอาเจห์อย่างสันติ ครอบคลุม และยั่งยืน โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีของทุกฝ่าย

คู่ภาคีให้คำมั่นที่จะสร้างเงื่อนไขที่เอื้อให้การปกครองของประชาชนอาเจห์สามารถเกิดขึ้นได้ผ่านกระบวนการที่เป็นธรรมและเป็นประชาธิปไตย ภายใต้รัฐเดี่ยวและรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

คู่ภาคีมีความเชื่อมั่นอย่างยิ่งว่า มีเพียงการยุติความขัดแย้งโดยสันติเท่านั้นที่จะทำให้การฟื้นฟูอาเจห์ภายหลังภัยพิบัติสึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม ค.ศ. 2004 สามารถดำเนินต่อไปและประสบความสำเร็จได้

คู่ขัดแย้งให้คำมั่นที่จะสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ (Memorandum of Understanding: MoU) กำหนดรายละเอียดของข้อตกลงและหลักการที่จะใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกระบวนการเปลี่ยนผ่าน

เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว รัฐบาลอินโดนีเซีย (GoI) และขบวนการอาเจห์เสรี (GAM) ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

1 การปกครองอาเจห์

1.1 กฎหมายว่าด้วยการปกครองอาเจห์

1.1.1 กฎหมายฉบับใหม่ว่าด้วยการปกครองอาเจห์จะได้รับการประกาศใช้และมีผลบังคับใช้โดยเร็วที่สุด และต้องไม่เกินวันที่ 31 มีนาคม ค.ศ. 2006

1.1.2 กฎหมายฉบับใหม่ว่าด้วยการปกครองอาเจห์จะตั้งอยู่บนหลักการดังต่อไปนี้

a) อาเจห์จะใช้อำนาจในกิจการสาธารณะทุกด้าน ซึ่งจะดำเนินการควบคู่ไปกับการบริหารราชการพลเรือนและกระบวนการยุติธรรมของอาเจห์ ยกเว้นด้านการต่างประเทศ การป้องกันประเทศจากภายนอก ความมั่นคงแห่งชาติ การเงินและการคลัง กระบวนการยุติธรรม และเสรีภาพทางศาสนา ซึ่งนโยบายในด้านดังกล่าวอยู่ภายใต้อำนาจของรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซียตามรัฐธรรมนูญ

b) ข้อตกลงระหว่างประเทศที่รัฐบาลอินโดนีเซียทำขึ้นและเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เป็นผลประโยชน์เฉพาะของอาเจห์ จะต้องดำเนินการโดยผ่านการปรึกษาหารือและได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติอาเจห์

c) การตัดสินใจของสภานิติบัญญัติแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซียที่เกี่ยวข้องกับอาเจห์ จะต้องดำเนินการโดยผ่านการปรึกษาหารือและได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติอาเจห์

d) มาตรการทางการบริหารที่รัฐบาลอินโดนีเซียดำเนินการเกี่ยวกับอาเจห์ จะต้องดำเนินการโดยผ่านการปรึกษาหารือและได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าฝ่ายบริหารอาเจห์

1.1.3 ชื่อของอาเจห์และชื่อตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่มาจากการเลือกตั้ง จะได้รับการกำหนดโดยสภานิติบัญญัติอาเจห์ภายหลังการเลือกตั้งครั้งถัดไป

1.1.4 เขตแดนของอาเจห์ให้เป็นไปตามเขตแดน ณ วันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 1956

1.1.5 อาเจห์มีสิทธิใช้สัญลักษณ์ประจำภูมิภาค รวมถึงธง ตรา และเพลงประจำภูมิภาค

1.1.6 กานุนอาเจห์ (Kanun Aceh) จะได้รับการสถาปนาขึ้นใหม่สำหรับอาเจห์ โดยให้ความเคารพต่อประเพณีทางประวัติศาสตร์และขนบธรรมเนียมของประชาชนอาเจห์ และสะท้อนถึงข้อกำหนดทางกฎหมายร่วมสมัยของอาเจห์

1.1.7 จะมีการจัดตั้งสถาบันวาลี นังโกรเออ (Wali Nanggroe) พร้อมด้วยองค์ประกอบเชิงพิธีการและสิทธิที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

1.2 การมีส่วนร่วมทางการเมือง

1.2.1 โดยเร็วที่สุดและไม่เกินหนึ่งปีนับจากวันที่ลงนามในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ รัฐบาลอินโดนีเซีย (GoI) ตกลงและจะอำนวยความสะดวกในการจัดตั้งพรรคการเมืองที่มีฐานอยู่ในอาเจะห์และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ระดับชาติ โดยตระหนักถึงความปรารถนาของประชาชนอาเจะห์ในการมีพรรคการเมืองท้องถิ่น รัฐบาลอินโดนีเซียจะจัดให้มีเงื่อนไขทางการเมืองและกฎหมายสำหรับการจัดตั้งพรรคการเมืองท้องถิ่นในอาเจะห์ ภายในหนึ่งปีหรืออย่างช้าที่สุดไม่เกิน 18 เดือนนับจากวันที่ลงนามในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ โดยจะดำเนินการโดยปรึกษาหารือกับรัฐสภา การดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ อย่างทัน่วงทีจะมีส่วนสนับสนุนในทางบวกต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว

1.2.2 นับตั้งแต่มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ ประชาชนอาเจะห์จะมีสิทธิเสนอชื่อผู้สมัครสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่ที่มาจากการเลือกตั้งทุกตำแหน่ง เพื่อเข้าร่วมการเลือกตั้งในอาเจะห์ในเดือนเมษายน ค.ศ. 2006 และการเลือกตั้งครั้งต่อ ๆ ไป

1.2.3 การเลือกตั้งท้องถิ่นที่เสรีและเป็นธรรมจะจัดขึ้นภายใต้กฎหมายฉบับใหม่ว่าด้วยการปกครองอาเจะห์ เพื่อเลือกหัวหน้าฝ่ายบริหารอาเจะห์และเจ้าหน้าที่ที่มาจากการเลือกตั้งอื่น ๆ ในเดือนเมษายน ค.ศ. 2006 รวมทั้งเลือกสมาชิกสภานิติบัญญัติอาเจะห์ในปี ค.ศ. 2009

1.2.4 จนถึงปี ค.ศ. 2009 สภานิติบัญญัติอาเจะห์จะไม่มีอำนาจตรากฎหมายใด ๆ โดยปราศจากความเห็นชอบของหัวหน้าฝ่ายบริหารอาเจะห์

1.2.5 ประชาชนอาเจะห์ทุกคนที่มีถิ่นพำนักอยู่ในอาเจะห์จะได้รับบัตรประจำตัวแบบมาตรฐานฉบับใหม่ก่อนการเลือกตั้งในเดือนเมษายน ค.ศ. 2006

1.2.6 การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ของประชาชนอาเจะห์ทุกคนในการเลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติจะได้รับการรับรองตามรัฐธรรมนูญแห่ง สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

1.2.7 จะมีการเชิญผู้สังเกตการณ์จากภายนอกให้เข้ามาติดตามการเลือกตั้งในอาเจะห์ การเลือกตั้งท้องถิ่นอาจดำเนินการโดยได้รับความช่วยเหลือทางเทคนิคจากภายนอก

1.2.8 เงินทุนที่ใช้ในการรณรงค์หาเสียงจะต้องมีความโปร่งใสอย่างเต็มที่

1.3 เศรษฐกิจ

1.3.1 อาเจะห์มีสิทธิระดมทุนผ่านการกู้ยืมจากภายนอก อาเจะห์มีสิทธิกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างจากอัตราที่กำหนดโดยธนาคารกลางแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

1.3.2 อาเจะห์มีสิทธิกำหนดและจัดเก็บภาษีเพื่อใช้เป็นเงินทุนสำหรับกิจการภายในอย่างเป็นทางการ อาเจะห์มีสิทธิดำเนินการค้าและธุรกิจทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและการท่องเที่ยวสู่อาเจะห์

1.3.3 อาเจะห์จะมีเขตอำนาจเหนือทรัพยากรธรรมชาติที่มีชีวิตในทะเลอาณาเขตรอบอาเจะห์

1.3.4 อาเจะห์มีสิทธิรักษาไว้ซึ่งรายได้ร้อยละเจ็ดสิบ (70) จากแหล่งไฮโดรคาร์บอนทั้งหมดทั้งที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่จะมีในอนาคต ตลอดจนจากทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ภายในดินแดนอาเจะห์และในทะเลอาณาเขตรอบอาเจะห์

1.3.5 อาเจะห์จะดำเนินการพัฒนาและบริหารท่าเรือและท่าอากาศยานทั้งหมดภายในดินแดนอาเจะห์

1.3.6 อาเจะห์จะมีการค้าเสรีกับทุกส่วนอื่นของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยไม่มีอุปสรรคจากภาษี อัตราภาษีศุลกากร หรือข้อจำกัดอื่นใด

1.3.7 อาเจะห์จะสามารถติดต่อกับต่างประเทศได้โดยตรงและปราศจากอุปสรรค ทั้งทางทะเลและทางอากาศ

1.3.8 รัฐบาลอินโดนีเซีย (GoI) ให้คำมั่นว่าจะดำเนินการจัดเก็บและจัดสรรรายได้ระหว่างรัฐบาลกลางกับอาเจะห์ด้วยความโปร่งใส โดยยินยอมให้ผู้ตรวจสอบบัญชีจากภายนอกเข้าตรวจสอบการดำเนินการดังกล่าว และแจ้งผลการตรวจสอบให้หัวหน้าฝ่ายบริหารอาเจะห์ทราบ

- 1.3.9 ขบวนการอาเจท์เสรี (GAM) จะเสนอชื่อผู้แทนเพื่อเข้าร่วมอย่างเต็มรูปแบบในทุกระดับของคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการฟื้นฟูภายหลังเหตุการณ์สึนามิ (BRR)

1.4 หลักนิติธรรม

- 1.4.1 จะยอมรับหลักการแบ่งแยกอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการ
- 1.4.2 สถานีนิตบัญญัติอาเจท์จะจัดทำประมวลกฎหมายสำหรับอาเจท์ขึ้นใหม่ โดยยึดหลักสิทธิมนุษยชนสากลตามที่บัญญัติไว้ในกติการะหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
- 1.4.3 จะมีการจัดตั้งระบบศาลที่เป็นอิสระและเป็นกลางสำหรับอาเจท์ รวมถึงศาลอุทธรณ์ ภายใต้ระบบตุลาการของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย
- 1.4.4 การแต่งตั้งหัวหน้ากองกำลังตำรวจประจำพื้นที่และอัยการจะต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าฝ่ายบริหารอาเจท์ การสรรหาและการฝึกอบรมกองกำลังตำรวจประจำพื้นที่และอัยการจะดำเนินการโดยผ่านการปรึกษาหารือและได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าฝ่ายบริหารอาเจท์ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามมาตรฐานระดับชาติที่ใช้บังคับ
- 1.4.5 ความผิดทางอาญาต่อพลเรือนทั้งหมดที่กระทำโดยกองกำลังพลทหารในอาเจท์จะได้รับการพิจารณาคดีในศาลพลเรือนในอา เจท์

2 สิทธิมนุษยชน

- 2.1 รัฐบาลอินโดนีเซีย (GoI) จะปฏิบัติตามกติการะหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
- 2.2 จะมีการจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชนสำหรับอาเจท์
- 2.3 จะมีการจัดตั้งคณะกรรมการความจริงและการปรองดองสำหรับอาเจท์ โดยคณะกรรมการความจริงและการปรองดองแห่งอินโดนีเซีย มีหน้าที่กำหนดและจัดทำมาตรการเพื่อการปรองดอง

3 การนิรโทษกรรมและการกลับคืนสู่สังคม

3.1 การนิรโทษกรรม

- 3.1.1 รัฐบาลอินโดนีเซีย (GoI) จะดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ เพื่อให้การนิรโทษกรรมแก่บุคคลทุกคนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของขบวนการอาเจท์เสรี (GAM) โดยเร็วที่สุด และไม่เกิน 15 วันนับจากวันที่ลงนามในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้
- 3.1.2 นักโทษการเมืองและผู้ถูกควบคุมตัวอันเนื่องมาจากความขัดแย้งจะได้รับการปล่อยตัวโดยไม่มีเงื่อนไขโดยเร็วที่สุด และไม่เกิน 15 วันนับจากวันที่ลงนามในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้
- 3.1.3 หัวหน้าคณะติดตามสถานการณ์จะเป็นผู้ตัดสินกรณีที่มีข้อพิพาท โดยอาศัยคำแนะนำจากที่ปรึกษาด้านกฎหมายของคณะติดตามสถานการณ์
- 3.1.4 การใช้อาวุธโดยสมาชิกของขบวนการอาเจท์เสรี (GAM) ภายหลังการลงนามในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ จะถือเป็นการละเมิดบันทึกความเข้าใจ และจะทำให้บุคคลดังกล่าวหมดสิทธิได้รับการนิรโทษกรรม

3.2 การกลับคืนสู่สังคม

- 3.2.1 ในฐานะพลเมืองแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย บุคคลทุกคนที่ได้รับการนิรโทษกรรมหรือได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำหรือสถานที่ควบคุมตัว จะได้รับสิทธิทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมอย่างครบถ้วน รวมทั้งมีสิทธิเข้าร่วมในกระบวนการทางการเมืองได้อย่างเสรี ทั้งในอาเจท์และในระดับชาติ
- 3.2.2 บุคคลที่ได้สละสัญชาติแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซียในช่วงระหว่างความขัดแย้ง จะมีสิทธิได้รับสัญชาติคืน

- 3.2.3 รัฐบาลอินโดนีเซีย (GoI) และฝ่ายบริหารอาเจห์จะดำเนินการเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของขบวนการอาเจห์เสรี (GAM) เพื่ออำนวยความสะดวกในการกลับคืนสู่สังคม มาตรการดังกล่าวรวมถึงการให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจแก่ผู้ที่เคยเป็นนักรบ นักโทษการเมือง ที่ได้รับการอภัยโทษ และพลเรือนที่ได้รับผลกระทบ ทั้งนี้ จะมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อการกลับคืนสู่สังคม (Reintegration Fund) ภายใต้การบริหารของฝ่ายบริหารอาเจห์
- 3.2.4 รัฐบาลอินโดนีเซีย (GoI) จะจัดสรรเงินทุนสำหรับการฟื้นฟูทรัพย์สินทั้งของรัฐและเอกชนที่ถูกทำลายหรือได้รับความเสียหายอันเป็นผลมาจากความขัดแย้ง โดยให้ฝ่ายบริหารอาเจห์เป็นผู้บริหารจัดการ
- 3.2.5 รัฐบาลอินโดนีเซีย (GoI) จะจัดสรรที่ดินเพื่อการเกษตรที่เหมาะสม รวมทั้งเงินทุนให้แก่ฝ่ายบริหารอาเจห์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการกลับคืนสู่สังคมของผู้ที่เคยเป็นนักรบ และเพื่อชดเชยแก่บรรดานักโทษการเมืองและพลเรือนที่ได้รับผลกระทบ ฝ่ายบริหารอาเจห์จะใช้ที่ดินและเงินทุนดังกล่าวดังต่อไปนี้
- a) ผู้ที่เคยเป็นนักรบทุกคนจะได้รับการจัดสรรที่ดินเพื่อการเกษตรที่เหมาะสม การจ้างงาน หรือในกรณีที่ไม่สามารถทำงานได้ จะได้รับหลักประกันทางสังคมที่เพียงพอจากฝ่ายบริหารอาเจห์
 - b) นักโทษการเมืองที่ได้รับการอภัยโทษทุกคนจะได้รับการจัดสรรที่ดินเพื่อการเกษตรที่เหมาะสม การจ้างงาน หรือในกรณีที่ไม่สามารถทำงานได้ จะได้รับหลักประกันทางสังคมที่เพียงพอจากฝ่ายบริหารอาเจห์
 - c) พลเรือนทุกคนที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าได้รับความสูญเสียอันเนื่องมาจากความขัดแย้ง จะได้รับการจัดสรรที่ดินเพื่อการเกษตรที่เหมาะสม การจ้างงาน หรือในกรณีที่ไม่สามารถทำงานได้ จะได้รับหลักประกันทางสังคมที่เพียงพอจากฝ่ายบริหารอาเจห์
- 3.2.6 ฝ่ายบริหารอาเจห์และรัฐบาลอินโดนีเซีย (GoI) จะร่วมกันจัดตั้งคณะกรรมการระงับข้อเรียกร้อง (Claims Settlement Commission) เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับข้อเรียกร้องที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข
- 3.2.7 นักรบของขบวนการอาเจห์เสรี (GAM) จะมีสิทธิสมัครเข้าทำงานในกองกำลังตำรวจประจำพื้นที่และกองกำลังทหารประจำพื้นที่ในอาเจห์โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ และให้เป็นไปตามมาตรฐานระดับชาติ
- #### 4 การจัดการด้านความมั่นคง
- 4.1 การกระทำที่ใช้ความรุนแรงทั้งหมดระหว่างคู่ภาคีจะต้องยุติลงอย่างช้าที่สุด ณ เวลาที่มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้
- 4.2 ขบวนการอาเจห์เสรี (GAM) ให้คำมั่นว่าจะปลดประจำการกำลังพลทางทหารทั้งหมดจำนวน 3,000 นาย สมาชิกของ GAM จะไม่สวมเครื่องแบบหรือแสดงเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ทางทหารภายหลังการลงนามในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้
- 4.3 ขบวนการอาเจห์เสรี (GAM) ให้คำมั่นว่าจะดำเนินการปลดอาวุธทั้งหมด รวมถึงกระสุนและวัตถุระเบิดที่อยู่ในความครอบครองของผู้เข้าร่วมกิจกรรมของ GAM โดยได้รับความช่วยเหลือจากคณะติดตามสถานการณ์อาเจห์ (Aceh Monitoring Mission: AMM) ทั้งนี้ GAM ให้คำมั่นว่าจะส่งมอบอาวุธจำนวน 840 กระบอก
- 4.4 การปลดอาวุธของ GAM จะเริ่มขึ้นในวันที่ 15 กันยายน ค.ศ. 2005 โดยดำเนินการเป็น 4 ระยะ และจะเสร็จสิ้นภายในวันที่ 31 ธันวาคม ค.ศ. 2005
- 4.5 รัฐบาลอินโดนีเซีย (GoI) จะถอนกำลังทหารและกองกำลังตำรวจที่มีใช้กำลังประจำพื้นที่ทั้งหมดออกจากอาเจห์
- 4.6 การเคลื่อนย้ายกองกำลังทหารและกองกำลังตำรวจที่มีใช้กำลังประจำพื้นที่ออกจากอาเจห์ จะเริ่มขึ้นในวันที่ 15 กันยายน ค.ศ. 2005 และดำเนินการเป็น 4 ระยะควบคู่กับกระบวนการปลดอาวุธของ GAM โดยจะดำเนินการทันทีหลังจากแต่ละระยะได้รับการตรวจสอบยืนยันโดยคณะติดตามสถานการณ์อาเจห์ (AMM) และจะเสร็จสิ้นภายในวันที่ 31 ธันวาคม ค.ศ. 2005
- 4.7 จำนวนกำลังทหารประจำพื้นที่ที่ยังคงอยู่ในอาเจห์ภายหลังการเคลื่อนย้ายกำลังพลออกจะมีจำนวน 14,700 นาย ส่วนกำลังตำรวจประจำพื้นที่ที่ยังคงอยู่ในอาเจห์จะมีจำนวน 9,100 นาย

- 4.8 ภายหลังการลงนามในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ จะไม่มีการเคลื่อนย้ายกำลังทหารครั้งใหญ่ การเคลื่อนย้ายกำลังที่มีขนาดมากกว่าหนึ่งหมวดจะต้องแจ้งให้หัวหน้าคณะติดตามสถานการณ์ทราบล่วงหน้า
- 4.9 รัฐบาลอินโดนีเซีย (GoI) ให้คำมั่นว่าจะดำเนินการปลดอาวุธ กระสุน และวัตถุระเบิดที่ผิดกฎหมายทั้งหมดซึ่งอยู่ในความครอบครองของกลุ่มหรือฝ่ายใด ๆ ที่อาจดำเนินกิจกรรมโดยผิดกฎหมาย
- 4.10 กองกำลังตำรวจประจำพื้นที่จะรับผิดชอบในการรักษากฎหมายและความสงบเรียบร้อยภายในอาเจะห์
- 4.11 กองกำลังทหารจะรับผิดชอบการป้องกันอาเจะห์จากภัยภายนอก ในสถานการณ์ปกติในยามสงบ จะมีกำลังทหารประจำพื้นที่เท่านั้นที่ประจำการอยู่ในอาเจะห์
- 4.12 สมาชิกของกองกำลังตำรวจประจำพื้นที่อาเจะห์จะได้รับการฝึกอบรมเป็นพิเศษทั้งในอาเจะห์และในประเทศ โดยเน้นการเคารพลสิทธิมนุษยชน
- 5 การจัดตั้งคณะติดตามสถานการณ์อาเจะห์**
- 5.1 จะมีการจัดตั้งคณะติดตามสถานการณ์อาเจะห์ (Aceh Monitoring Mission: AMM) โดยสหภาพยุโรปและประเทศสมาชิกอาเซียนที่เข้าร่วมภารกิจ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการติดตามการดำเนินการตามพันธกรณีที่คู่ภาคีได้ให้ไว้ภายใต้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้
- 5.2 คณะติดตามสถานการณ์อาเจะห์ (AMM) มีหน้าที่ดังต่อไปนี้:
- a) ติดตามการปลดประจำการของขบวนการอาเจะห์เสรี (GAM) และการปลดอาวุธของ GAM
 - b) ติดตามการเคลื่อนย้ายกองกำลังทหารและกองกำลังตำรวจที่มีใช้กำลังประจำพื้นที่
 - c) ติดตามการกลับคืนสู่สังคมของสมาชิก GAM ที่ยังปฏิบัติหน้าที่อยู่
 - d) ติดตามสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนและให้ความช่วยเหลือในด้านดังกล่าว
 - e) ติดตามกระบวนการแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมาย
 - f) วินิจฉัยกรณีข้อพิพาทเกี่ยวกับการนิรโทษกรรม
 - g) ตรวจสอบและวินิจฉัยข้อร้องเรียนและกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ามีการละเมิดบันทึกความเข้าใจฉบับนี้
 - h) จัดตั้งและดำรงไว้ซึ่งการประสานงานและความร่วมมืออันดีกับคู่ภาคี
- 5.3 จะมีการลงนามข้อตกลงว่าด้วยสถานะของคณะปฏิบัติการกิจ (Status of Mission Agreement: SoMA) ระหว่างรัฐบาลอินโดนีเซีย (GoI) กับสหภาพยุโรป ภายหลังจากที่มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้แล้ว ข้อตกลง SoMA จะกำหนดสถานะ เอกสิทธิ์ และความคุ้มกันของคณะติดตามสถานการณ์อาเจะห์ (AMM) และสมาชิกของคณะ ประเทศสมาชิกอาเซียนที่เข้าร่วมภารกิจซึ่งได้รับเชิญจากรัฐบาลอินโดนีเซีย จะยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรว่ายอมรับและจะปฏิบัติตามข้อตกลง SoMA
- 5.4 รัฐบาลอินโดนีเซีย (GoI) จะให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะติดตามสถานการณ์อาเจะห์ (AMM) เพื่อการนี้ รัฐบาลอินโดนีเซียจะมีหนังสือถึงสหภาพยุโรปและประเทศสมาชิกอาเซียนที่เข้าร่วมภารกิจ เพื่อแสดงถึงพันธกรณีและการสนับสนุนต่อ AMM
- 5.5 ขบวนการอาเจะห์เสรี (GAM) จะให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะติดตามสถานการณ์อาเจะห์ (AMM) เพื่อการนี้ GAM จะมีหนังสือถึงสหภาพยุโรปและประเทศสมาชิกอาเซียนที่เข้าร่วมภารกิจ เพื่อแสดงถึงพันธกรณีและการสนับสนุนต่อ AMM
- 5.6 คู่ภาคีให้คำมั่นว่าจะจัดให้คณะติดตามสถานการณ์อาเจะห์ (AMM) มีสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มั่นคง ปลอดภัย และมีเสถียรภาพ พร้อมทั้งให้คำมั่นว่าจะให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่กับ AMM

- 5.7 ผู้สังเกตการณ์จะมีเสรีภาพในการเดินทางภายในอาเจห์โดยไม่มีข้อจำกัด คณะติดตามสถานการณ์อาเจห์ (AMM) จะรับดำเนินการเฉพาะภารกิจที่อยู่ภายใต้บทบัญญัติของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้เท่านั้น คู่ภาคีไม่มีสิทธิยับยั้งการดำเนินการหรือควบคุมการปฏิบัติงานของ AMM
- 5.8 รัฐบาลอินโดนีเซีย (GoI) รับผิดชอบต่อความปลอดภัยของบุคลากรทั้งหมดของคณะติดตามสถานการณ์อาเจห์ (AMM) ในอินโดนีเซีย บุคลากรของคณะปฏิบัติการกิจจะไม่พกพาอาวุธ อย่างไรก็ตาม ในกรณีพิเศษ หัวหน้าคณะติดตามสถานการณ์อาจตัดสินใจให้ชุดลาดตระเวนปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีเจ้าหน้าที่ความมั่นคงของรัฐบาลอินโดนีเซียคุ้มกัน ในกรณีดังกล่าว รัฐบาลอินโดนีเซียจะได้รับแจ้ง และจะไม่รับผิดชอบต่อความปลอดภัยของชุดลาดตระเวนนั้น
- 5.9 รัฐบาลอินโดนีเซีย (GoI) จะจัดให้มีจุดรับมอบอาวุธ และสนับสนุนหน่วยเคลื่อนที่สำหรับการรับมอบอาวุธ โดยดำเนินการร่วมกับขบวนการอาเจห์เสรี (GAM)
- 5.10 อาวุธและกระสุนจะถูกทำลายทันทีภายหลังจากรวบรวม กระบวนการดังกล่าวจะได้รับการบันทึกไว้อย่างครบถ้วน และเผยแพร่ต่อสาธารณะตามความเหมาะสม
- 5.11 คณะติดตามสถานการณ์อาเจห์ (AMM) จะรายงานต่อหัวหน้าคณะติดตามสถานการณ์ ซึ่งจะจัดทำรายงานเป็นประจำให้แก่คู่ภาคีและบุคคลหรือหน่วยงานอื่นตามความจำเป็น รวมทั้งแก่บุคคลหรือสำนักงานที่ได้รับมอบหมายในสหภาพยุโรปและประเทศสมาชิกอาเซียนที่เข้าร่วมภารกิจ
- 5.12 เมื่อมีการลงนามในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ คู่ภาคีแต่ละฝ่ายจะแต่งตั้งผู้แทนระดับสูงหนึ่งคน เพื่อประสานกับหัวหน้าคณะติดตามสถานการณ์ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้
- 5.13 คู่ภาคีให้คำมั่นว่าจะปฏิบัติตามกระบวนการแจ้งข้อมูลต่อคณะติดตามสถานการณ์อาเจห์ (AMM) รวมถึงในประเด็นด้านการทหารและการฟื้นฟู
- 5.14 รัฐบาลอินโดนีเซีย (GoI) จะอนุญาตให้ดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเกี่ยวกับบริการทางการแพทย์ฉุกเฉินและการเข้ารักษาในโรงพยาบาลสำหรับบุคลากรของคณะติดตามสถานการณ์อาเจห์ (AMM)
- 5.15 เพื่อส่งเสริมความโปร่งใส รัฐบาลอินโดนีเซีย (GoI) จะอนุญาตให้ผู้แทนของสื่อมวลชนทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศสามารถเข้าถึงอาเจห์ได้อย่างเต็มที่

6 การระงับข้อพิพาท

- 6.1 ในกรณีที่เกิดข้อพิพาทเกี่ยวกับการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ ข้อพิพาทดังกล่าวจะได้รับการแก้ไขโดยเร็วตามขั้นตอนดังต่อไปนี้
- a) โดยหลักแล้ว ข้อพิพาทที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ จะได้รับการแก้ไขโดยหัวหน้าคณะติดตามสถานการณ์ ผ่านการหารือกับคู่ภาคี โดยคู่ภาคีทุกฝ่ายจะต้องจัดส่งข้อมูลที่จำเป็นโดยทันที หัวหน้าคณะติดตามสถานการณ์จะมีคำวินิจฉัยซึ่งมีผลผูกพันต่อคู่ภาคี
- b) หากหัวหน้าคณะติดตามสถานการณ์เห็นว่าข้อพิพาทไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยวิธีการที่กล่าวข้างต้น ข้อพิพาทดังกล่าวจะได้รับการหารือร่วมกันระหว่างหัวหน้าคณะติดตามสถานการณ์กับผู้แทนระดับสูงของคู่ภาคีแต่ละฝ่าย ภายหลังจากการหารือดังกล่าว หัวหน้าคณะติดตามสถานการณ์จะมีคำวินิจฉัยซึ่งมีผลผูกพันต่อคู่ภาคี
- c) ในกรณีที่ข้อพิพาทไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งที่กล่าวข้างต้น หัวหน้าคณะติดตามสถานการณ์จะรายงานโดยตรงต่อรัฐมนตรีประสานงานด้านการเมือง กฎหมาย และความมั่นคงแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ผู้นำทางการเมืองของขบวนการอาเจห์เสรี (GAM) และประธานคณะกรรมการบริหารของ Crisis Management Initiative โดยจะแจ้งให้คณะกรรมการการเมืองและความมั่นคงของสหภาพยุโรปทราบด้วย ภายหลังจากการปรึกษาหารือกับคู่ภาคี ประธานคณะกรรมการบริหารของ Crisis Management Initiative จะมีคำวินิจฉัยซึ่งมีผลผูกพันต่อคู่ภาคี

รัฐบาลอินโดนีเซีย (GoI) และขบวนการอาเจห์เสรี (GAM) จะไม่ดำเนินการใด ๆ ที่ขัดต่อถ้อยคำหรือเจตนารมณ์
ของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้

ลงนามเป็นสามฉบับ ณ กรุงเฮลซิงกิ ประเทศฟินแลนด์ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม ค.ศ. 2005

ในนามของรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ในนามของขบวนการอาเจห์เสรี

Hamid Awaludin

Malik Mahmud

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกฎหมายและสิทธิมนุษยชน

ผู้นำ

โดยมีพยาน

Martti Ahtisaari

อดีตประธานาธิบดีฟินแลนด์

ประธานคณะกรรมการบริหารของ Crisis Management Initiative

ผู้อำนวยการความสวดอกในกระบวนการเจรจา

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในฐานะข้อมูลองค์ความรู้กระบวนการสันติภาพโลก (GLOBAL PEACE PROCESS KNOWLEDGE BASE) โดยแปลจากต้นฉบับ *Memorandum of Understanding between the Government of the Republic of Indonesia and the Free Aceh Movement* ลงนาม ณ กรุงเฮลซิงกิ ประเทศฟินแลนด์ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม ค.ศ. 2005 ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความแตกต่างในการตีความ ให้ยึดถือต้นฉบับภาษาต้นทางเป็นหลัก